

การจัดการการเงินส่วนบุคคลที่มีประสิทธิภาพมีผลต่อพฤติกรรมการออมเงินที่มี
ประสิทธิผลของข้าราชการองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเมือง
จังหวัดนครราชสีมา

The Effective Personal Finance Management Affecting to the Productive
Saving Behavior of Local Government Officials in Muang District,
Nakhon Ratchasima

ปศุณา แสงจันทร์¹
มัลลิกา ธรรมจริยาวัฒน์²

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยบุคคลทางด้านประชากรศาสตร์ที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมเงินที่มีประสิทธิผลของข้าราชการองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อศึกษาแนวทางการจัดการการเงินส่วนบุคคลที่มีประสิทธิภาพที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมเงินที่มีประสิทธิผลของข้าราชการองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะการจัดการการเงินส่วนบุคคลที่มีประสิทธิภาพมีผลต่อพฤติกรรมการออมเงินที่มีประสิทธิผลของข้าราชการองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเก็บข้อมูลจากข้าราชการองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 400 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็น เพศหญิง มีอายุ 30-39 ปี สถานภาพสมรส จบการศึกษาระดับปริญญาตรี สังกัดหน่วยงานเทศบาล มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 15,001-30,000 บาท รายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่าหรือเท่ากับ 15,000 บาท มีสมาชิกในครอบครัว 3-4 คน และมีหนี้สิน มีระดับความคิดเห็นต่อการจัดการการเงินส่วนบุคคลที่มีประสิทธิภาพโดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งด้านปัจจัยที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรมการจัดการการเงินส่วนบุคคลและด้านความรู้ความเข้าใจการจัดการการเงินส่วนบุคคลมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก

¹ นักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครราชสีมา E-mail: Pakuna4121@gmail.com

² ดร.มัลลิกา ธรรมจริยาวัฒน์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำภาควิชาการบริหารทั่วไป คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง E-mail: dr.munlikar@email.com

ยกเว้น ด้านรูปแบบการจัดการเงินส่วนบุคคลอยู่ในระดับปานกลาง กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีเงินออมเฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่าหรือเท่ากับ 1,000 บาท กำหนดสัดส่วนเงินออมต่ำกว่า 5% ของรายได้ เลือกออมเงินในรูปแบบของ เงินฝากออมทรัพย์ โดยคำนึงถึงความเสี่ยงและความปลอดภัยมากที่สุด กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จัดสรรเงินออมด้วยตนเอง มีวัตถุประสงค์ของการเก็บออมเงินทั้งในระยะสั้นและระยะยาวเพื่อไว้ใช้ยามฉุกเฉิน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ออมเงินเป็นประจำทุกและตัดสินใจออมเงินด้วยตนเอง เมื่อพิจารณาความแตกต่างของปัจจัยส่วนบุคคลทางด้านประชากรศาสตร์และการจัดการการเงินส่วนบุคคลที่มีประสิทธิภาพที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมเงินที่มีประสิทธิผล พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลทางด้านประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกันทุกปัจจัยทำให้พฤติกรรมการออมเงินที่มีประสิทธิผลแตกต่างกัน การจัดการการเงินส่วนบุคคลที่มีประสิทธิภาพที่แตกต่างกันทุกด้านทำให้พฤติกรรมการออมเงินที่มีประสิทธิผลแตกต่างกัน โดยด้านความรู้ความเข้าใจการจัดการการเงินส่วนบุคคลมีผลกับพฤติกรรมการออมเงินที่มีประสิทธิผลทุกด้าน ยกเว้น วัตถุประสงค์การออมเงินในระยะสั้น ปัจจัยด้านวัตถุประสงค์การจัดการการเงินส่วนบุคคลไม่มีผลกับวิธีการในการออมเงิน ปัจจัยด้านการวางแผนการจัดการการเงินส่วนบุคคลไม่มีผลกับวัตถุประสงค์การออมเงินในระยะยาว ปัจจัยด้านรูปแบบการจัดการการเงินส่วนบุคคลไม่มีผล วัตถุประสงค์การออมเงินในระยะสั้นและระยะยาว ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรมการจัดการการเงินส่วนบุคคลไม่มีผลกับวิธีการในการออมเงิน ความถี่ในการออมเงิน และผู้มีส่วนร่วมตัดสินใจออมเงิน

คำสำคัญ : การจัดการการเงินส่วนบุคคล, พฤติกรรมการออมเงิน, ประสิทธิภาพ, ประสิทธิผล

Abstract

The research aims to study the personal factors in demography affecting to the productive saving behavior, to study the effective personal finance management affecting to the productive saving behavior of local government officials to study Suggestion the effective personal finance management effective to the productive saving behavior of local government in district Nakhon Ratchasima. This research is using non-probability sampling method, the number of samples is 400. The research found that most of sample are female, 30-39 years old, with marital status, graduated with a bachelor's degree, average monthly income 15,001-30,000 baht, average monthly expense less or equal 15,000 baht, the number of member in family is 3-4 and they have debt. Level of opinion on effective personal finance management, in the overall it is at a high level. The factors affecting personal financial management and knowledge of personal financial management with the highest average. When considering each aspect, it was found that the knowledge of personal financial management at a high level, with knowledge that effective financial management helps to achieve goals at highest. Personal financial management objectives at a high level by clear short-term and long-

term financial goals at highest. The personal financial management model at a moderate level by determining the proportion of savings and separating the account according to the purpose of using money at highest. Personal financial management planning at a high level by management expenditure appropriately at highest. Factors affecting personal financial management at a high level, by the burden of expenses and advice from family member's effect at highest. Most of the respondents have an average savings less or equal 1,000 baht per month, with less or equal 5 percent savings proportion of income. Choose to save money in the form of Savings and regard to risk and safety. Most of them allocated their own savings, with the objective of saving for emergency use in short-term and long-term. They regularly save and decide to save by themselves. When considering the differences of personal factors in demography and effective personal financial management affecting to the productive saving behavior, it was found that personal factors in all demographic factors affected saving behavior. At the same time, effective financial management in all aspects affected on effective money saving behavior. The knowledge of personal financial management effective in saving behavior, in all aspects, except for the purpose of saving in the short term. The objective of personal finance management does not affect the method of saving. Personal financial management planning factor does not affect the long-term savings objectives. Personal finance management model has no effect on short and long term savings. Factors that affect personal financial management do not affect the method of saving, frequency of saving and participants decide to save.

Keywords: The Personal Finance Management, Saving Behavior, Effective, Productive

บทนำ

ปัจจุบันประเทศไทยประสบปัญหาหนี้สินครัวเรือนที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสวนทางกับอัตราการมีงานทำและแนวโน้มการออมเงินของประชากร ตามรายงานของธนาคารแห่งประเทศไทยและหอการค้าไทย อีกทั้งการสำรวจทักษะทางการเงินของประชากรไทย โดยธนาคารแห่งประเทศไทย พบว่าประชากรไทยขาดความรู้ทางการเงิน แม้ว่าจะมีพฤติกรรมทางการเงินและทัศนคติทางการเงินที่ดีก็ตาม ทำให้เห็นว่าประชากรไทยส่วนใหญ่ขาดทักษะในการจัดการการเงินส่วนบุคคลที่ดี ตามรายงานของธนาคารแห่งประเทศไทย (กันยายน 2561) พบว่า ไตรมาสที่ 2 ของปี พ.ศ. 2561 ประเทศไทยมีหนี้สินภาคครัวเรือนเพิ่มขึ้น ประมาณ 7 แสนล้านบาท ทว่าอัตราการจ้างงานกลับลดลงเป็นร้อยละ 1.3 หรือมีผู้ว่างงานเพิ่มขึ้นเกือบ 5 แสนคน และทิศทางการออมเงินของประชากรในวัยทำงานของประเทศไทยก็

ลดลง ตามรายงานผลสำรวจของหอการค้าไทย เมื่อเดือนเมษายน ปี พ.ศ. 2561 พบว่า ร้อยละ 68.5 ของประชากรในวัยทำงานมีปัญหา รายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่ายในปัจจุบัน โดยมีสาเหตุหลักจากรายได้ที่ไม่เพิ่มขึ้น แต่ค่าครองชีพเพิ่มสูงขึ้น ทำให้ประชากรวัยทำงานมีแนวโน้มการเก็บออมลดลงเหลือ ร้อยละ 41.4 และไม่เก็บออมเพิ่มขึ้นเป็น ร้อยละ 58.6 จากรายงานทั้ง 2 ฉบับ แสดงให้เห็นว่า ประชากรไทยขาดทักษะการบริหารจัดการเงินส่วนบุคคล ซึ่งเป็นอุปสรรคในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ เมื่อพิจารณา รายงานผลสำรวจทักษะทางการเงินของไทย ปี พ.ศ. 2559 ของธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ทำการศึกษาทักษะทางการเงินของประชากรไทย ตามแนวทางการสำรวจทักษะทางการเงินขององค์การเพื่อความ ร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (The Organization for Economic Co-operation and Development-OECD) ทำการสำรวจทักษะทางการเงิน 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ทางการเงิน ด้านพฤติกรรมทางการเงิน และด้านทัศนคติทางการเงิน พบว่า ประชากรไทยมีค่าเฉลี่ยของคะแนนทักษะทางการเงิน คิดเป็น ร้อยละ 61.0 โดยทักษะด้านทัศนคติทางการเงินมีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ทักษะด้านพฤติกรรมทางการเงินมีค่าคะแนนเฉลี่ยและทักษะด้านความรู้ทางการเงินมีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด เมื่อพิจารณาในภาพรวม ประชากรไทยมีทักษะทางการเงินดีขึ้น ยกเว้น ทักษะด้านความรู้ทางการเงินที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยลดลง การสำรวจยังพบว่า ประชากรไทยมีจุดอ่อนที่สำคัญของทักษะทางการเงินในแต่ละด้าน ดังนี้ ทักษะด้านความรู้ทางการเงิน ประชากรไทยยังขาดความรู้ความเข้าใจในการคำนวณดอกเบี้ยเงินฝากทบต้น ดอกเบี้ยสินเชื่อ การกระจายความเสี่ยงในการลงทุนและผลตอบแทน ผลกระทบจากภาวะเงินเฟ้อ ส่งผลให้วางแผนทางการเงินเพื่อใช้ในยามเกษียณได้ไม่เหมาะสม และต้องส่งเสริมให้ประชากรไทยมีพฤติกรรมการออมเงินเพื่อใช้ในยามเกษียณและภาวะฉุกเฉินให้ดีขึ้น สำหรับด้านทัศนคติทางการเงิน ประชากรไทยนิยมความสุขในการใช้เงินมากกว่าการออมเงินเพื่ออนาคต ซึ่งถือได้ว่าเป็นข้อด้อยที่สุดและเป็นสิ่งที่ต้องรีบแก้ไขโดยเร็ว ก่อนที่จะกลายเป็นปัญหาในระยะยาวต่อไป สหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการในฐานะที่เป็นสถาบันทางการเงินที่ให้บริการด้านการเงินแก่สมาชิก ข้าราชการองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น มีหน้าที่ให้ความรู้และพัฒนาทักษะทางการเงินให้แก่ข้าราชการที่เป็นสมาชิก เพื่อให้ข้าราชการองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถบริหารจัดการการเงินของตนเองได้ อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สามารถถ่ายทอดความรู้และเป็นแบบอย่างที่ดีในการจัดการการเงินส่วนบุคคลให้แก่ประชากรในท้องถิ่นได้

จากความสำคัญดังที่ได้กล่าวมา ผู้วิจัยจึงทำการศึกษาค้นคว้าการจัดการการเงินส่วนบุคคลที่มีประสิทธิภาพมีผลต่อพฤติกรรมการออมเงินที่มีประสิทธิผลของข้าราชการองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา โดยผลการศึกษาจะทำให้ทราบถึงปัจจัยส่วนบุคคลทางด้าน ประชากรศาสตร์และการจัดการเงินส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการออมเงินของข้าราชการองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา และนำผลการศึกษามาเป็นแนวทางในการพัฒนาการให้บริการของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ จังหวัดนครราชสีมา เพื่อให้สามารถบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สามารถส่งเสริมทักษะทางการเงินที่เหมาะสมให้แก่ข้าราชการ และประชาชนในท้องถิ่น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยบุคคลทางด้านประชากรศาสตร์ที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมเงินที่มีประสิทธิผลของข้าราชการองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา
2. เพื่อศึกษาแนวทางการจัดการการเงินส่วนบุคคลที่มีประสิทธิภาพที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมเงินที่มีประสิทธิผลของข้าราชการองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะการจัดการการเงินส่วนบุคคลที่มีประสิทธิภาพมีผลต่อพฤติกรรมการออมเงินที่มีประสิทธิผลของข้าราชการองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา

สมมติฐานของการวิจัย

1. ปัจจัยส่วนบุคคลทางด้านประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกัน ส่งผลให้ข้าราชการองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา มีพฤติกรรมการออมเงินแตกต่างกัน
2. การจัดการการเงินส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน ส่งผลให้ข้าราชการองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา มีพฤติกรรมการออมเงินแตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

- ขอบเขตด้านเวลา ผู้วิจัยทำการศึกษาวิจัยในเดือน ธันวาคม 2561 และมกราคม พ.ศ. 2562
- ขอบเขตด้านสถานที่ ผู้วิจัยทำการศึกษาวิจัยเฉพาะอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา
- ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลจากข้าราชการองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 400 คน อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา

นิยามศัพท์ที่ใช้ในงานวิจัย

พฤติกรรมการออมเงิน หมายถึง การกระทำหรือการแสดงออกของข้าราชการองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ที่นำเงินส่วนหนึ่งของรายได้มาเก็บออมไว้กับตนเอง สถาบันการเงิน หรือสหกรณ์ออมทรัพย์ เพื่อนำไปใช้ในอนาคตรหรือในภาวะฉุกเฉิน ซึ่งอาจเป็นเงินส่วนที่แบ่งไว้เพื่อการออมโดยเฉพาะหรือเป็นเงินส่วนที่เหลือจากการใช้จ่าย

การจัดการการเงินส่วนบุคคล หมายถึง การจัดระบบระเบียบทางการเงินของข้าราชการองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละบุคคลให้มีประสิทธิภาพประสิทธิผล โดยรู้ที่จะจัดหาเงินและใช้จ่ายเงินอย่างเหมาะสม ทำให้สามารถบรรลุเป้าหมายทางการเงินของตนเองได้ ประกอบด้วย ความรู้ความเข้าใจการจัดการการเงินส่วนบุคคล วัตถุประสงค์การจัดการการเงินส่วนบุคคล รูปแบบการจัดการการเงินส่วนบุคคล การวางแผนการจัดการการเงินส่วนบุคคลและปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดการการเงินส่วนบุคคล

ประสิทธิภาพ หมายถึง กระบวนการ วิธีการ หรือการกระทำใด ๆ ที่ทำให้เกิดผลสำเร็จในการจัดการการเงินส่วนบุคคลของข้าราชการองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา โดยใช้ทรัพยากรและกระบวนการดำเนินการที่มีคุณภาพสูงสุดอย่างเต็มศักยภาพ มีความคุ้มค่าในการดำเนินงาน ใช้ทรัพยากรให้น้อยที่สุด แต่ได้ผลลัพธ์มากที่สุด

ประสิทธิผล หมายถึง การบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการโดยพิจารณาจากผลลัพธ์เปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์การออมเงินของข้าราชการองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอเมืองจังหวัดนครราชสีมา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1.ทราบถึงปัจจัยบุคคลทางด้านประชากรศาสตร์ที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมเงินที่มีประสิทธิผลของข้าราชการองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา
 - 2.ทราบถึงแนวทางการจัดการการเงินส่วนบุคคลที่มีประสิทธิภาพที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมเงินที่มีประสิทธิผล ของข้าราชการองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา
 3. ทราบถึงข้อเสนอแนะการจัดการการเงินส่วนบุคคลที่มีประสิทธิภาพมีผลต่อพฤติกรรมการออมเงินที่มีประสิทธิผลของข้าราชการองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา
 - 4.สหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ จังหวัดนครราชสีมา สามารถนำข้อมูลไปพัฒนาการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และส่งเสริมทักษะทางการเงินที่เหมาะสม สอดคล้องกับการจัดการทางการเงินส่วนบุคคลและพฤติกรรมการออมเงินของข้าราชการที่มาใช้บริการได้
- กรอบแนวคิดในการวิจัย**

การทบทวรรณกรรม

การจัดการ

การจัดการ หมายถึง การใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ขององค์การและภายนอกองค์การ อย่างเป็นระบบ เพื่อให้เกิดการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การอย่างมีประสิทธิภาพ

อองรี ฟาโยล (อ้างถึงใน สมคิด บางโม, 2558) ได้เสนอแนวความคิดไว้ว่าองค์ประกอบมูลฐานของการจัดการไว้ 5 ประการ คือ การวางแผน การจัดหน่วยงาน การบังคับบัญชา การประสานงาน และการควบคุม ขณะที่ Getzels และ Guba (อ้างถึงใน สมคิด บางโม, 2558) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้จัดการว่าเป็นผลรวมของความสัมพันธ์จากปัจจัย 3 ประการ คือ วัฒนธรรมประเพณีและความปรารถนาของสังคม ลักษณะเฉพาะของสถาบันที่ผู้จัดการดำรงตำแหน่งอยู่ และพฤติกรรมของตัวผู้จัดการเอง ซึ่งสามารถสรุปได้เป็น 3 ลักษณะ คือ พฤติกรรมที่มีลักษณะแสดงว่าผู้จัดการได้คำนึงถึงความสำคัญและวัตถุประสงค์ของสถาบันเป็นหลัก พฤติกรรมที่มีลักษณะแสดงว่าผู้จัดการได้คำนึงถึงความต้องการและความจำเป็นของตัวบุคคลเป็นหลัก และพฤติกรรมที่มีลักษณะแสดงว่าผู้จัดการได้คำนึงถึงทั้งตัวบุคคลและสถาบัน นอกจากนี้ยังมีแนวคิดการจัดการเชิงสถานการณ์ (สมคิด บางโม, 2558) เป็นทฤษฎีการจัดการที่เน้นการปรับปรุงพฤติกรรมตามสถานการณ์ ซึ่งอาจจะเกิดจากอิทธิพลของเทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกองค์การ ซึ่งทฤษฎีนี้ไม่ได้มีหลักการตายตัวเหมือนทฤษฎีการจัดการอื่น ๆ แต่เป็นการผสมผสานทฤษฎี หรือแนวคิดต่าง ๆ โดยตั้งสมมติฐานว่า หลักการจัดการมีลักษณะเป็นสากล สามารถประยุกต์ใช้ได้กับทุกสถานการณ์ ดังนั้นกล่าวได้ว่า การจัดการมีหลากหลายแนวคิด ซึ่งในปัจจุบันพบว่า การจัดการเชิงสถานการณ์ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวาง เพราะสามารถประยุกต์ใช้ในบริบทหรือสถานการณ์แวดล้อมต่าง ๆ ได้ โดยเป็นการนำแนวคิดและทฤษฎีต่าง ๆ มาผสมผสานและประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสม เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การหรือส่วนบุคคล

การจัดการการเงินส่วนบุคคล

Richard J. Stillman (อ้างถึงใน จันทรเพ็ญ บุญฉาย, 2552) กล่าวว่า แนวคิดของการจัดการการเงินส่วนบุคคลเป็นการจัดระบบกระบวนการทางการเงินของตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ทางการเงินหรือการดำเนินชีวิตของตน โดยมีสิ่งที่ต้องคำนึงถึง คือ เวลา การจัดการการเงินที่เปลี่ยนแปลงตามสถานการณ์อยู่เสมอ แผนการเงิน การใช้จ่าย การก่อหนี้และประสบการณ์ นอกจากนี้ R.J. Stillman ได้กล่าวว่า การจัดการส่วนบุคคล เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการเงินที่สำคัญ ๆ 6 ด้าน ประกอบด้วย การสร้างฐานะทางการเงิน การรู้จักใช้เงินอย่างเหมาะสม การใช้เงินสำหรับที่อยู่อาศัย การทำประกันเพื่อสร้างความมั่นคงให้แก่ชีวิต การลงทุนในหลักทรัพย์ต่าง ๆ และการวางแผนการเงินเพื่อยามเกษียณ ขณะที่ Lawrence J. Gitman, D. S. Morrison และ M. D. Joehnk (2007) กล่าวถึงแนวคิดการจัดการการเงินว่าเป็นการวางแผนการเงินของบุคคล หากบุคคลนั้นสามารถวางแผนทางการเงินได้ดีสามารถจัดการหรือดำเนินการได้ตามแผนที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ บุคคลนั้นย่อมบรรลุเป้าหมายทางการเงินของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ นับได้ว่า การจัดการการเงิน คือ กุญแจสำคัญในการทำให้บุคคลบรรลุเป้าหมายในการดำเนินชีวิต การจัดการการเงินส่วนบุคคลจึงประกอบไปด้วย การกำหนดแผน

ทางการเงิน การจัดการในทรัพย์สินขั้นพื้นฐาน การจัดการด้านสินเชื่อ การจัดการด้านประกันภัย การจัดการด้านการลงทุน การกำหนดแผนในยามเกษียณและจัดการมรดก ดังนั้น การจัดการการเงินส่วนบุคคล คือ การบริหารจัดการระบบทางการเงินของบุคคล การจัดการที่เป็นระบบนี้ เริ่มตั้งแต่การมีเป้าหมายทางการเงินรวมถึงเป้าหมายของการดำเนินชีวิตของบุคคลที่ชัดเจนทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ทำการวางแผนทางการเงินให้สอดคล้องกับเป้าหมายและสภาวะแวดล้อมต่าง ๆ ที่เข้ามาเกี่ยวข้อง โดยแผนต้องมีความยืดหยุ่นสามารถปรับปรุงแก้ไข และเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา การดำเนินการภายในแผนทางการเงิน ประกอบไปด้วย การจัดหาเงิน ซึ่งเป็นที่มาของรายได้ บุคคลจำเป็นที่จะต้องรู้ที่มาของรายได้หลายทาง เพื่อลดความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง ในขณะที่เดียวกันต้องรู้จักการบริหารค่าใช้จ่ายให้เหมาะสมตามความจำเป็น ใช้จ่ายให้เกิดประโยชน์สูงสุด

พฤติกรรมกรรมการออมเงิน

การออม หมายถึง ส่วนต่างของรายได้และรายจ่าย ที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาหนึ่ง หรือเป็นเงินรายได้ที่เหลือจากการนำไปใช้จ่าย หรือเป็นเงินที่แบ่งเก็บสะสม หลังจากที่ได้แบ่งไปไว้เพื่อใช้จ่ายเพียงพอแล้ว จึงนำมาเก็บสะสมให้มีจำนวนเพิ่มขึ้นเมื่อเวลาผ่านไป

ทฤษฎีการบริโภคและการออมของเคนส์ (อ้างถึงใน ศิริรัตน์ ศรีพนม, 2559) กล่าวว่า การใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคจะขึ้นอยู่กับรายได้สุทธิในปัจจุบัน โดยรายได้สุทธิ คือ รายได้ที่หักภาษีแล้ว การออมแปรผันโดยตรงกับระดับรายได้สุทธิ เช่นเดียวกับการบริโภค นอกจากนั้น เคนส์ได้กล่าวว่า การบริโภคและการออม ยังขึ้นกับปัจจัยอื่น ๆ ด้วย เช่น ปัจจัยมูลค่าสินทรัพย์ ผลกระทบจากอัตราดอกเบี้ย แรงจูงใจในการออม และนิสัยหรือรูปแบบในการดำรงชีวิตของแต่ละบุคคล

ทฤษฎีของการบริโภคและการออมในวงจรชีวิต (Modigliani & Brumberg, อ้างถึงใน ศิริรัตน์ ศรีพนม, 2559) ได้นำเสนอ ทฤษฎีการบริโภคและการออมในวงจรชีวิต โดยมีแนวคิดว่าการอุปโภคบริโภคในขณะใดขณะหนึ่ง ไม่ได้ขึ้นกับรายได้ในช่วงเวลานั้นเท่านั้น แต่ขึ้นกับรายได้ตลอดชีวิต เนื่องจากในแต่ละช่วงเวลาของชีวิตจะมีรายได้ไม่เท่ากัน ดังนั้น การออมเงินของบุคคลจึงเป็นไปตามสถานการณ์ขึ้นอยู่กับสภาวะของรายได้และรายจ่ายของแต่ละบุคคล นอกจากนี้สถานการณ์ภายนอกก็มีส่วนด้วยแตกต่างกันตามวัตถุประสงค์การออมเงินของแต่ละบุคคล การออมส่วนบุคคลยังเป็นพื้นฐานของการวางแผนป้องกันรายจ่ายฉุกเฉินที่อาจเกิดขึ้น ซึ่งการออมจะเกิดขึ้นเมื่อมีรายได้มากกว่ารายจ่าย

ประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ประสิทธิภาพ หมายถึง การเปรียบเทียบผลที่ได้รับจากกิจกรรม ต่อทรัพยากรที่ใช้ในการดำเนินงาน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกิจกรรม โดยมุ่งหวังผลสูงสุด แต่ใช้ทรัพยากรน้อยที่สุด สำหรับการจัดการการเงินส่วนบุคคลที่มีประสิทธิภาพ หมายถึง การที่บุคคลมีเป้าหมายทางการเงินที่ชัดเจน มีการวางแผนใช้ทรัพยากรทางการเงินของตนเองที่มี ก่อให้เกิดผลตอบแทนสูงสุดตามที่ตนเองมุ่งหวัง

ประสิทธิผล หมายถึง การเปรียบเทียบผลลัพธ์ที่ได้จากการดำเนินงานกับวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งไว้ สำหรับพฤติกรรมกรรมการออมเงินของบุคคลที่มีประสิทธิผล กล่าวได้ว่า เป็นพฤติกรรมที่เลือกใช้วิธีการออมเงินที่เหมาะสมที่สุดสำหรับแต่ละบุคคลในสถานการณ์แวดล้อมหนึ่ง ๆ ที่สามารถทำให้เกิดผลตอบแทน

ทางการเงินสูงที่สุด ถูกต้องและครบถ้วน ตามวัตถุประสงค์ทางการเงินของบุคคลนั้น ๆ โดยอาศัย ประสิทธิภาพในการจัดการการเงินที่ทำให้ใช้ต้นทุนหรือทรัพยากรน้อยที่สุด

องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นไทย จัดตั้งขึ้นบนพื้นฐานของแนวความคิดในการพัฒนาระบบการ ปกครองแบบประชาธิปไตย ที่ต้องการให้ประชาชนได้มีส่วนร่วม และเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหาร จัดการท้องถิ่นมากยิ่งขึ้น มี 2 รูปแบบใหญ่ ๆ คือ การปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบทั่วไปและการปกครอง ส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ โดยการปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบทั่วไป เป็นรูปแบบการปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีอยู่ทั่วประเทศทุกจังหวัด มี 3 ประเภทได้แก่ เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล และองค์การบริหาร ส่วนจังหวัด

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ศิริรัตน์ ศรีพนม (2559) ทำการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมเงินของสมาชิก สหกรณ์ออมทรัพย์ครูจันทบุรี จำกัด เพื่อเป็นฐานข้อมูลในการวางแผนกลยุทธ์ สำหรับส่งเสริมการออมเงิน ของสมาชิก ซึ่งพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออม ด้าน แรงจูงใจในการออมมากที่สุด โดยให้ความสำคัญกับการออมเงินเพื่อใช้ในยามฉุกเฉินหรือยามจำเป็นมาก ที่สุด มูลเหตุจูงใจที่สำคัญ ที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างทำการออม คือ อัตราดอกเบี้ยเงินฝากของสหกรณ์ ที่มี อัตราผลตอบแทนที่สูงกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ และในด้านพฤติกรรมการออมเงิน ของสมาชิกสหกรณ์ พบว่า สมาชิกให้ความสำคัญกับด้านวัตถุประสงค์ของการออมมากที่สุด และสมาชิก ออมเงินกับสหกรณ์ เพราะเชื่อมั่นระบบการทำงานของสหกรณ์ ซึ่งจากผลการศึกษา ได้พบว่า ปัจจัยส่วน บุคคลที่แตกต่างกันส่งผลให้สมาชิกมีพฤติกรรมการออมเงินที่แตกต่างกัน โดยปัจจัยด้านผลตอบแทนจาก อัตราดอกเบี้ยเงินฝากของสหกรณ์ มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการออมของสมาชิกสหกรณ์ออม ทรัพย์ครูจันทบุรี จำกัด มากที่สุด

วิธีการดำเนินวิจัย

การศึกษาด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคลที่มีประสิทธิภาพมีผลต่อพฤติกรรมการออมเงินที่มี ประสิทธิภาพของข้าราชการองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้ การวิจัยเชิงสำรวจ(Survey research) โดยมุ่งศึกษาการจัดการการเงินส่วนบุคคลและพฤติกรรมการออม เงินของข้าราชการองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งเป็น ส่วนประกอบหนึ่งของทักษะทางการเงินที่ประชากรไทยยังขาดความรู้ความเข้าใจต่อหลักการทฤษฎี ข้อมูลทางการเงิน และการนำไปใช้ ซึ่งแสดงออกในรูปแบบของพฤติกรรมและทัศนคติทางการเงิน ดังที่ แสดงในรายงานการสำรวจของธนาคารแห่งประเทศไทย และรายงานการสำรวจของหอการค้าไทย ที่ได้ ชี้ให้เห็นว่าประชากรไทยมีแนวโน้มของการออมเงินลดลง ในขณะที่เดียวกันก็มีการก่อหนี้ในภาคครัวเรือนที่ สูงขึ้น ซึ่งจะสร้างปัญหาต่อการพัฒนาประเทศในอนาคต

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาวินิจฉัยครั้งนี้ใช้ แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ที่ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistic)

1.1. การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลทางด้านประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่าง สถิติที่ใช้ คือ การหาความถี่ (Frequency) ฐานนิยม (Mode) และการหาร้อยละ (Percentage)

1.2. การวิเคราะห์ข้อมูลการจัดการการเงินส่วนบุคคลที่มีประสิทธิภาพมีผลต่อพฤติกรรมการออมเงินที่มีประสิทธิผลของกลุ่มตัวอย่าง สถิติที่ใช้ คือ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

1.3. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการออมเงินที่มีประสิทธิผลของกลุ่มตัวอย่าง สถิติที่ใช้ คือ การหาความถี่ (Frequency) ฐานนิยม (Mode) และการหาร้อยละ (Percentage)

2. การวิเคราะห์ที่ใช้สถิติอนุมาน (Inferential statistic) สำหรับการทดสอบสมมติฐาน 2 ข้อ ดังนี้

2.1. สถิติวิเคราะห์ t-test และ F-test เพื่อทดสอบความแตกต่างของปัจจัยส่วนบุคคลทางด้านประชากรศาสตร์และการจัดการการเงินส่วนบุคคลที่มีประสิทธิภาพมีผลต่อพฤติกรรมการออมเงินที่มีประสิทธิผลของข้าราชการองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาการจัดการการเงินส่วนบุคคลที่มีประสิทธิภาพมีผลต่อพฤติกรรมการออมเงินที่มีประสิทธิผลของข้าราชการองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา

สรุปผลได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาข้อมูลส่วนบุคคล พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดจำนวน 400 คน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็น เพศหญิง จำนวน 251 คน คิดเป็นร้อยละ 62.75 มีอายุ 30-39 ปี จำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 33.75 สถานภาพสมรส จำนวน 211 คน คิดเป็นร้อยละ 52.75 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 257 คน คิดเป็นร้อยละ 64.25 สังกัดหน่วยงานเทศบาล จำนวน 147 คน คิดเป็นร้อยละ 36.75 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 15,001-30,000 บาท จำนวน 229 คน คิดเป็นร้อยละ 57.25 รายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 15,000 บาท จำนวน 201 คน คิดเป็นร้อยละ 50.25 มีสมาชิกในครอบครัว 3-4 คน จำนวน 221 คน คิดเป็นร้อยละ 55.25 และมีหนี้สิน จำนวน 361 คิดเป็นร้อยละ 90.25

2. ผลการศึกษาข้อมูลพฤติกรรมการออมเงินที่มีประสิทธิผล พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีเงินออมเฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่าหรือเท่ากับ 1,000 บาท จำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 26.75 โดยส่วนมากกำหนดสัดส่วนเงินออมต่ำกว่า 5% ของรายได้ จำนวน 157 คน คิดเป็นร้อยละ 39.25 เลือกออมเงินในรูปแบบของ เงินฝากออมทรัพย์ จำนวน 228 คน คิดเป็นร้อยละ 57.00 โดยคำนึงถึงความเสี่ยงและความ

ปลอดภัยมากที่สุด จำนวน 146 คน คิดเป็นร้อยละ 36.50 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จัดสรรเงินออมด้วยตนเอง จำนวน 243 คน คิดเป็นร้อยละ 60.75 โดยมีวัตถุประสงค์ของการเก็บออมเงินทั้งในระยะสั้นเพื่อไว้ใช้จ่ายฉุกเฉิน จำนวน 268 คนคิดเป็นร้อยละ 67.00 และระยะยาวเพื่อไว้ใช้จ่ายฉุกเฉินจำนวน 141 คน คิดเป็นร้อยละ 35.25 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ออมเงินเป็นประจำทุกเดือน จำนวน 236 คน คิดเป็นร้อยละ 59 และตัดสินใจออมเงินด้วยตนเอง จำนวน 303 คน คิดเป็นร้อยละ 75.75 เมื่อพิจารณาความแตกต่างของปัจจัยส่วนบุคคลทางด้านประชากรศาสตร์พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลทางด้านประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกันทุกปัจจัยทำให้พฤติกรรมการออมเงินที่มีประสิทธิผลแตกต่างกัน

3. ผลการศึกษาข้อมูลการจัดการการเงินส่วนบุคคลที่มีประสิทธิภาพมีผลต่อพฤติกรรมการออมเงินที่มีประสิทธิผล พบว่า มีระดับความคิดเห็นต่อการจัดการการเงินส่วนบุคคลที่มีประสิทธิภาพโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.50$, $SD = 0.62$) ซึ่งด้านปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดการการเงินส่วนบุคคล ($\bar{X} = 3.59$, $SD = 0.66$) และด้านความรู้ความเข้าใจการจัดการการเงินส่วนบุคคล ($\bar{X} = 3.59$, $SD = 0.78$) มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ยกเว้น ด้านรูปแบบการจัดการการเงินส่วนบุคคลอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.31$, $SD = 0.83$) และการจัดการการเงินส่วนบุคคลที่มีประสิทธิภาพที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมเงินที่มีประสิทธิผล พบว่าการจัดการการเงินส่วนบุคคลที่มีประสิทธิภาพที่แตกต่างกันทุกด้านทำให้พฤติกรรมการออมเงินที่มีประสิทธิผลแตกต่างกัน โดยด้านความรู้ความเข้าใจการจัดการการเงินส่วนบุคคลมีผลกับพฤติกรรมการออมเงินที่มีประสิทธิผลทุกด้าน ยกเว้น วัตถุประสงค์การออมเงินในระยะสั้น ปัจจัยด้านวัตถุประสงค์การจัดการการเงินส่วนบุคคลไม่มีผลกับวิธีการในการออมเงิน ปัจจัยด้านการวางแผนการจัดการการเงินส่วนบุคคลไม่มีผลกับวัตถุประสงค์การออมเงินในระยะยาว ปัจจัยด้านรูปแบบการจัดการการเงินส่วนบุคคลไม่มีผลกับวัตถุประสงค์การออมเงินในระยะสั้นและระยะยาว ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อจัดการการเงินส่วนบุคคลไม่มีผลกับวิธีการในการออมเงิน ความถี่ในการออมเงิน และผู้มีส่วนร่วมตัดสินใจออมเงิน

4. ผลการศึกษาข้อมูลข้อเสนอแนะจากการศึกษาวิจัย จากการศึกษาข้อเสนอแนะพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีข้อเสนอแนะให้ทางสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการจังหวัดนครราชสีมา มีเครื่องอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ตู้ฝากเงิน ถอนเงิน ปรับสมุดบัญชีอัตโนมัติเพื่อความสะดวกและรวดเร็วในการใช้บริการ

ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาครั้งต่อไป

การวิจัยครั้งนี้มีข้อจำกัดบางประการ ซึ่งการวิจัยในอนาคตควรมีการวัดกลุ่มข้าราชการในพื้นที่อื่น ๆ หรือทำการศึกษาแบบเฉพาะเจาะจงลงไปในหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่ง และทำการศึกษาปัจจัยอื่นๆ เพิ่มเติมด้วย เพื่อให้ครอบคลุม และได้ผลการวิจัยที่ดียิ่งขึ้น

อ้างอิง

จันทร์เพ็ญ บุญฉาย. (2552). *การจัดการการเงินส่วนบุคคล*: กรณีศึกษากลุ่มคนวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.

ศิริรัตน์ ศรีพนม. (2559). *ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมเงินของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครู
จังหวัดบุรีรัมย์*. วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาบริหารธุรกิจ สำหรับผู้บริหาร,
วิทยาลัยพาณิชยศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

สมคิด บางโม. (2558). *องค์การและการจัดการ*. กรุงเทพมหานคร: บริษัท จูน พับลิชชิง จำกัด

Gitman, L. J., Morrison, D. S. and Joehnk, M. D. (2007). *Personal Financial Planning*.
Australia:

Thomson.

Modigliani, F. & Brumberg, R. (1954). *Utility analysis and the consumption function: An
interpretation of cross-section Data*. NJ: Rutgers University Press.

Stillman, Richard J. (1985). *Guide to Personal Finance*. University of New Orleans, U.S.A.:
Prentice Hall.